

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Робоча програма
навчальної дисципліни
"КОРПОРАТИВНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ"
для студентів спеціальності
8.03050201 "Економічна кібернетика"
всіх форм навчання

Харків. Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014

Затверджено на засіданні кафедри економічної кібернетики.
Протокол № 1 від 27.08.2013 р.

Укладач Нікіфорова О. В.

P58 Робоча програма навчальної дисципліни "Корпоративні інформаційні системи" для студентів спеціальності 8.03050201 "Економічна кібернетика" всіх форм навчання / укл. О. В. Нікіфорова. – Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 43 с. (Укр. мов.)

Подано тематичний план навчальної дисципліни, плани лекційних та практичних занять, наведено питання для самостійного опрацювання, контрольні запитання для самодіагностики. Наведено методики активізації процесу навчання та систему поточного та підсумкового контролю знань студентів.

Рекомендовано для студентів економічних спеціальностей.

Вступ

Розв'язання задач управління сучасним підприємством у жорстких умовах конкуренції неможливе без обліку та документальної фіксації інформації щодо ведення основної та допоміжної діяльності організації, реалізації логістичних операцій, управління матеріальними потоками, персоналом та ін. У зв'язку з цим на перший план сьогодні виходять питання оптимізації процедур збирання, агрегування (обробки) та аналізу інформації.

Необхідність в прискоренні прийняття рішень в сучасному швидкозмінному середовищі та щораз вищі потреби в обробці все більшого обсягу інформації для прийняття управлінських рішень викликають необхідність ширшого застосування корпоративних інформаційних систем (КІС). КІС дозволяють вести оперативний і управлінський облік діяльності підприємства, зберігати великі масиви структурованої інформації, надавати інформацію для прийняття рішень. Сучасні КІС мають вмонтовані підсистеми підтримки прийняття рішень.

Сьогодні існує велика кількість програмних комплексів та продуктів, які дозволяють автоматизувати частково або повністю весь цикл розв'язання задач управління великими і малими підприємствами, їх об'єднаннями в межах оперативного, тактичного та стратегічного контурів управління. Для успішного впровадження, супроводу, використання таких інтегрованих програмних продуктів необхідно розумітися на сучасних методиках, на яких базуються функціональні частини пакетів, та методиках організації забезпечувальної частини інформаційної системи.

Метою дисципліни є надання поглиблених знань з теорії та практики побудови і використання інформаційних систем на великих підприємствах, у корпораціях та інших бізнес-структурах.

Завдання дисципліни полягає у вивченні архітектури сучасних корпоративних інформаційних систем, технології розв'язання економічних задач в умовах функціонування КІС, отриманні практичних навичок використання та адаптації сучасних КІС або їхніх окремих елементів у певній предметній галузі.

Предметом вивчення дисципліни є економічна інформація систем управління корпоративними бізнес-процесами.

Методологія і методика, що використовується в курсі, базується на роботах вітчизняних і закордонних вчених з питань побудови та використання сучасних корпоративних інформаційних систем.

Структура навчальної дисципліни для магістрів з "Економічної кібернетики" наведена в табл. 1.

Таблиця 1

Структура програми навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна: підготовка магістрів	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ЕСТС – 6. У тому числі змістовних модулів – 2; самостійна робота	Шифр та назва галузі знань 0305 "Економіка та підприємництво"	Нормативна. Рік підготовки: 1 (5). Семестр: 2(10)
Кількість годин: всього – 216; за змістовними модулями: модуль 1 – 92 години; модуль 2 – 124 години	Назва напрямку підготовки спеціальності: "Економічна кібернетика"	Лекції: кількість годин – 16. Лабораторні: кількість годин – 34. Самостійна робота: кількість годин – 166
Кількість тижнів викладання навчальної дисципліни: 17. Кількість годин на тиждень – 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Вид контролю: залік

1. Кваліфікаційні вимоги до студентів

Навчальна дисципліна належить до циклу нормативних дисциплін магістерського рівня за фаховим спрямуванням "Економічна кібернетика".

Необхідна навчальна база перед початком вивчення дисципліни. З метою найкращого засвоєння матеріалу студенти повинні до початку вивчення дисципліни опанувати знання і навички в галузі економіки підприємства, менеджменту персоналу, логістики, системи підтримки прийняття рішень, інформаційного бізнесу та ін..

Знання, отримані в дисципліні "Корпоративні інформаційні системи", стануть основою для подальшого вивчення дисциплін магістратури та допоможуть при виконанні кваліфікаційних робіт.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час лекційних і лабораторних занять. Велике значення в процесі вивчення та закріплення знань має самостійна та індивідуальна робота студентів.

Основні компетентності, на створення яких орієнтовано навчальну дисципліну подано у табл. 2.

Основні компетентності

Знання	Вміння	Комунікація	Автономність і відповідальність
<p>знання сучасного стану та перспектив розвитку інформаційних систем управління бізнесом;</p> <p>знання принципів побудови архітектури корпоративних інформаційних систем, основних концепцій організації сучасних інформаційних систем, стандартів управління бізнесом ERP, MRPI, MRPII та ін.;</p> <p>знання технологій збереження та обробки інформації, особливостей різних моделей даних;</p> <p>знання реалізації промислової логістики в KIC; контролінгу у KIC; управління матеріальними потоками корпорації; організації обліку і звітності в KIC; управління персоналом у KIC; телекомунікаційних процесів у KIC</p>	<p>вміння реалізовувати вирішення складних задач управління веденням бізнесу сучасними інструментальними засобами, за допомогою спеціалізованих програмних комплексів управління корпоративними бізнес-процесами;</p> <p>вміння аналізувати потоки інформації з ведення бізнесу;</p> <p>вміння організувати облік та обробку необхідної для прийняття рішень з діяльності підприємства інформації та її збереження в базах даних;</p> <p>вміння організувати доступ та аналіз інформації з основних бізнес-процесів організації;</p> <p>вміння використовувати вітчизняний та закордонний досвід побудови та використання інформаційних систем управління персоналом організації;</p> <p>вміння використовувати вітчизняний та закордонний досвід побудови та використання інформаційних систем контролінгу;</p> <p>вміння використовувати вітчизняний та закордонний досвід побудови та використання систем реалізації логістики в KIC;</p> <p>вміння використовувати вітчизняний та закордонний досвід побудови та використання систем організації обліку і звітності в KIC</p>	<p>навички виявлення потреб в інформації та налагодження комунікації між різними підрозділами та посадовими особами підприємств</p>	<p>здатність самостійно аналізувати складні виробничі ситуації;</p> <p>здатність здійснювати оцінку ефективності існуючої інформаційної системи підприємства та пропонувати заходи з її вдосконалення або реорганізації;</p> <p>навички управління відповідальністю працівників організації та різних відділів на основі введення регламентованого діловодства в межах інформаційних систем ведення бізнесу</p>

2. Тематичний план навчальної дисципліни

З початку вивчення дисципліни студент має бути ознайомлений як з програмою дисципліни і формами організації навчання, так і зі структурою, змістом та обсягом кожного з її навчальних модулів, а також з усіма видами контролю та методикою оцінювання навчальної роботи.

Навчальний процес згідно з програмою навчальної дисципліни "Корпоративні інформаційні системи" здійснюється у таких формах: лекційні та лабораторні заняття; виконання індивідуального завдання; самостійна робота студентів; контрольні заходи.

Тематичний план даної дисципліни складається з двох модулів. У табл. 3 наведено структуру кредитів навчальної дисципліни для студентів спеціальності "Економічна кібернетика".

Таблиця 3

Структура залікового кредиту навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин, відведених на:		
	лекції	лабораторні роботи	самостійн у роботу
Змістовний модуль 1. Основні поняття корпоративних інформаційних систем			
1. Стан та перспективи розвитку інформаційних систем управління бізнесом	2	2	20
2. Архітектура корпоративних інформаційних систем	2	2	19
3. Базисна технологія КІС	4	2	39
Змістовний модуль 2. Реалізація задач управління підприємством у корпоративних інформаційних системах			
4. Реалізація промислової логістики в КІС	1	2	10
5. Контролінг у КІС	1	4	10
6. Управління матеріальними потоками корпорації	1	6	10
7. Організація обліку і звітності в КІС	1	8	9
8. Управління персоналом у КІС	1	2	10
9. Телекомунікаційні процеси в КІС	1	2	10
10. Використання сучасних програмних комплексів в управлінні корпоративними бізнес-процесами	2	4	29
Усього за модулями	16	34	166

3. Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами

Змістовний модуль 1. Основні поняття корпоративних інформаційних систем

Тема 1. Стан та перспективи розвитку інформаційних систем управління бізнесом

1.1. *Проблеми управління підприємством в умовах ринкової економіки.*

Види підприємств, їх об'єднань. Сутність поняття "корпорація" і види корпорацій. Особливості ведення бізнесу в сучасних умовах глобалізації та інтернаціоналізації.

Особливості бізнес-середовища за інформаційної формації. Сутність формаційного підходу. Роль інформації в сучасному світі.

1.2. *Класифікація ІС і місце КІС у множині наведених класів.*

Одиночні, групові, корпоративні інформаційні системи. Інформаційні системи за способом організації та обробки даних. Види інформаційних систем за врахуванням фактору часу, цільової направленості.

1.3. *Перспективні додатки і технології баз даних інформаційних систем*

Напрями найбільшого розвитку пристосування інформаційних систем для розвитку бізнесу, науки, техніки. Електронна комерція. ІС охорони здоров'я. Електронні публікації. Управління проектами інформатизації. Пошук текстів, обробка правил. Data-mining.

Тема 2. Архітектура корпоративних інформаційних систем

2.1. *Принципи організації КІС.*

Принципи побудови інформаційно-керуючих систем. Значення терміну корпоративність. Роль КІС в роботі з інформацією.

2.2. *Концепція відкритої інформаційної системи — основа модульного принципу проектування КІС.*

Інтерпретації поняття "відкрита інформаційна система". Відкритість, інтероперабельність, стандарти.

2.3. *Методологія і стандарти управління бізнесом у КІС*

Методології і стандарти при розробці функціональних компонент КІС. Стандарт методів управління виробництвом і дистрибуції MRP II.

Організація інформаційних систем у відповідності до стандарту MRP II. Система управління ERP. Рекомендації з вибору моделей і методів управління для підприємств із різним типом виробництва. Стандарти розробки забезпечувальної компоненти КІС. Особливості архітектури розподіленої ІС.

2.4. Особливості архітектури розподіленої КІС

Передумови появи розподілених ІС та проблеми проектування розподілених БД. Особливості архітектури та концепції організації даних в аналітичній частині корпоративної інформаційної системи. Web-технології в корпорації та особливості Web-конструктивів в архітектурі КІС. Засоби захисту інформаційного простору корпорації. Інструментальні засоби розробки і підтримки корпоративної інформаційної системи.

Тема 3. Базисна технологія КІС

3.1. Технології обробки інформації при стратегічному управлінні.

Поняття "інформації". Сутність категорії "Знання", "Дані". Технології видобутку та обробки інформації.

3.2. Багатовимірна модель даних та багатовимірні СУБД.

Особливості багатовимірного подання/зображення даних. Операції маніпулювання вимірами. Гіперкубічні та полікубічні моделі даних. Сфера застосування багатовимірних СУБД.

3.3. Реляційний OLAP (ROLAP).

Реляційна модель даних. Принципи ROLAP.

3.4. Особливості даних та їх представлення та обробки.

Часові бази даних та багатовимірний аналіз. Просторові дані і геоінформаційні системи. Паралельні бази даних – альтернатива багатовимірного подання/зображення даних.

3.5. Програмне забезпечення проміжного шару та єдиний системний образ.

Змістовний модуль 2. Реалізація задач управління підприємством у корпоративних інформаційних системах

Тема 4. Реалізація промислової логістики в КІС

4.1. Проблеми управління в логістичній системі.

Концепція логістики. Логістичні системи. Мета і завдання виробничої логістики.

4.2. *Особливості інформаційного забезпечення у виробничій логістиці.*

Інформаційне забезпечення логістичних процесів організації. Організація контролю логістичних ланцюгів. Бізнес-логістика в режимі INTERNET.

Тема 5. Контролінг у КІС

5.1. *Контролінг у системі управління сучасного підприємства.*

Сутність контролінгу. Функції і задачі контролінгу. Стратегічний контролінг. Оперативний контролінг. Контролінг маркетингу. Контролінг забезпечення ресурсами. Контролінг у сфері логістики. Фінансовий контролінг. Контролінг інвестицій. Контролінг інноваційних процесів.

5.2. *Інформаційна підтримка контролінгу в КІС.*

Інформаційне забезпечення процесів контролінгу в організації. Організація контролінгу. Бізнес-контролінг в КІС.

Тема 6. Управління матеріальними потоками корпорації

6.1. Матеріальні потоки у корпорації.

Специфіка логістичного підходу до управління матеріальними потоками. Види матеріальних потоків. Формування запасів. Моделі управління матеріальними запасами та потоками.

6.2. *Організація управління матеріальними потоками в інформаційних системах.*

Фактори, що впливають на розробку системи управління матеріальними запасами КІС. Підходи до нормування запасів. Системи контролю за станом запасів. Визначення оптимального розміру партії, що замовляється.

Тема 7. Організація обліку і звітності в КІС

7.1. *Сутність та роль управлінського обліку на підприємстві.*

Система управлінського обліку. Вибір системи обліку оцінки діяльності підприємства. Структуризація обліку. Система бюджетування.

7.2. *Організація інформаційних систем забезпечення обліку і звітності в КІС.*

Організація системи управлінського та регламентованого обліку в КІС. Відмінності підходів. Управління аналітикою та формування звітів в КІС. Особливості організації бухгалтерського та податкового обліку в КІС.

Тема 8. Управління персоналом у КІС

8.1. *Основні завдання автоматизації управління персоналом організації.*

Принципи і складові системи менеджменту персоналу. Складові частини інтелектуального капіталу корпорації. Основні функції та завдання системи управління персоналом організації в контексті головних бізнес-задач.

8.2. *Особливості організації інформаційної системи управління персоналом.*

Формування основних напрямів обліку діяльності персоналу організації. Регламентування відповідальності та посадових обов'язків в КІС. Управління оплатою праці та кадрами.

Тема 9. Телекомунікаційні процеси в КІС

9.1. *Управлінські телекомунікації в КІС.*

Основні напрями обміну інформації. Організація руху інформації на підприємстві. Телекомунікаційні засоби.

9.2. *Мережеві та внутрішні можливості організації телекомунікаційних процесів в КІС.*

Мережі INTERNET та WEB-документи та CGI-інтерфейси. Рекомендації з побудови мережі організації. Мови підтримки WEB-додатків PHP та JAVA. WEB-сервер APACHE. Сервер MySQL.

Тема 10. Використання сучасних програмних комплексів в управлінні корпоративними бізнес-процесами

10.1. *Пакети стратегічного корпоративного планування*

Програмні продукти стратегічного корпоративного планування фірми "Про-Інвест-Консалтинг". Система PROJECT EXPERT. Додаток PROJECT INTEGRATOR. Система підтримки прийняття рішень MARKETING EXPERT. Програмний продукт стратегічного корпоративного управління ORACLE FINANCIAL ANALYZER фірми "Oracle". Програмний продукт стратегічного корпоративного планування ADVANCED BUSINESS VALUATION 6 фірми "Essential software".

Програмні продукти стратегічного корпоративного планування PRIMAVERA PROEJECT PLANNER для підприємства корпорації "Primavera Systems Inc." Комплексне програмне забезпечення стратегічного планування FINANSEER фірми "Stern Stewart & Co." Пакет інтеграції процесів управлінського планування контролю COMSHARE MPC фірми "Comshare Inc." Пакет бюджетування і планування на рівні підприємства HYPERIAN PILLAR фірми "Hyperion Solutions Corporation". Пакет комплексної автоматизації підприємства NS 2000 фірми "Нікос-софт". Програмний продукт моделювання бізнес-процесів ALLFUSION PROCESS MODELER фірми "Platinum".

10.2. Пакети автоматизації діяльності підприємства

Пакет комплексної автоматизації підприємства ПАРУС корпорації "Парус". Пакет управління функціональною діяльністю підприємства 1С: Підприємство. Пакет комплексної автоматизації підприємства ГАЛАКТИКА корпорації "Галактика". Програмні продукти управління якістю. Майбутнє EPR-систем.

4. Плани лекцій

Змістовний модуль 1. Основні поняття корпоративних інформаційних систем

Тема 1. Стан та перспективи розвитку інформаційних систем управління бізнесом

1.1. Проблеми управління підприємством в умовах ринкової економіки.

1.2. Класифікація ІС і місце КІС у множині наведених класів.

1.3. Перспективні додатки і технології баз даних інформаційних систем.

Література: [2; 4; 7; 11; 12].

Тема 2. Архітектура корпоративних інформаційних систем

2.1. Принципи організації КІС.

2.2. Концепція відкритої інформаційної системи — основа модульного принципу проектування КІС.

2.3. Методологія і стандарти управління бізнесом у КІС

2.4. Особливості архітектури розподіленої КІС

Література: [2; 4; 5; 7; 11 – 14].

Тема 3. Базисна технологія КІС

3.1. Технології обробки інформації при стратегічному управлінні.

3.2. Багатовимірні моделі даних та багатовимірні СУБД.

3.3. Реляційний OLAP (ROLAP).

3.4. Особливості даних та їх представлення та обробки.

3.5. Програмне забезпечення проміжного шару та єдиний системний образ.

Література: [1; 3; 4; 6; 8 – 10; 12 – 14].

Змістовний модуль 2. Реалізація задач управління підприємством у корпоративних інформаційних системах

Тема 4. Реалізація промислової логістики в КІС

4.1. Проблеми управління в логістичній системі.

4.2. Особливості інформаційного забезпечення у виробничій логістиці.

Література: [2; 4; 9; 10; 12 – 14].

Тема 5. Контролінг у КІС

5.1. Контролінг у системі управління сучасного підприємства.

5.2. Інформаційна підтримка контролінгу в КІС.

Література: [2; 4; 9; 10; 12 – 14].

Тема 6. Управління матеріальними потоками корпорації

6.1. Матеріальні потоки у корпорації.

6.2. Організація управління матеріальними потоками в інформаційних системах

Література: [2; 4 – 6; 9; 10; 13; 14].

Тема 7. Організація обліку і звітності в КІС

7.1. Сутність та роль управлінського обліку на підприємстві.

7.2. Організація інформаційних систем забезпечення обліку і звітності в КІС.

Література: [2; 4; 9; 10; 12 – 14].

Тема 8. Управління персоналом у КІС

8.1. Основні завдання автоматизації управління персоналом організації.

8.2. Особливості організації інформаційної системи управління персоналом.

Література: [2; 4; 5; 7 – 10; 12 – 14].

Тема 9. Телекомунікаційні процеси в КІС

9.1. Управлінські телекомунікації в КІС.

9.2. Мережеві та внутрішні можливості організації телекомунікаційних процесів у КІС.

Література: [1; 2; 4; 5; 7; 13; 14].

Тема 10. Використання сучасних програмних комплексів в управлінні корпоративними бізнес-процесами

10.1. Пакети стратегічного корпоративного планування.

10.2. Пакети автоматизації діяльності підприємства.

Література: [1 – 14].

5. Плани лабораторних занять

Теми лабораторних занять

Лабораторне заняття – це форма навчального заняття, при якій викладач організує детальний розгляд студентами окремих положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань лабораторної роботи.

Важливим елементом системи підготовки студентів до майбутньої праці є напрацювання ними практичних навичок та вмінь як з окремих питань організації та управління інформаційними потоками на підприємстві так і з систематизації матеріалу та створення власного уявлення про основні питання дисципліни.

Під час лабораторних занять студент повинен виконати завдання, які надають йому можливість ознайомитися з основними особливостями побудови, інтерфейсу, представлення, зберігання та доступу до даних в межах сучасних комплексів інформаційних систем підприємства.

Завдання та методичні рекомендації до їх виконання з дисципліни "Корпоративні інформаційні системи" допоможуть студентам ознайомитися з практикою регламентованого та управлінського обліку діяльності підприємства на прикладі сучасних комплексів Парус 7.4 та 1С:Підприємство 8.

За результатами лабораторної роботи формується звіт, що складається з наступних обов'язкових частин: титульного аркуша, постановки завдання, опису виконання завдання в пакеті (з детальними ілюстраціями шагів виконання завдання), висновків та засвоєних уроків з завдання.

Перелік лабораторних робіт дисципліни

Лабораторна робота № 1. Базові категорії та заповнення довідників при роботі з 1С

За завданням роботи студент повинен ознайомитися з основними категоріями та поняттями, видами конфігурації системи 1С: Підприємство; розібратися з метою використання таких компонент архітектури системи як константи, довідники, документи, журнали, плани видів характеристик, реєстри відомостей, реєстри накопичення, звіти і обробки в середовищі 1С:Підприємство; реалізувати відкриття нової бази даних та реєстрацію нового підприємства в системі 1С; ознайомитися з принципами організації головного меню та можливостями контекстного меню системи; зокрема з пунктом меню "Облік", заповнити основні довідники системи (довідник ""Організації", "Номенклатура", "Контрагенти" та суміжні з ними).

За результатами виконання лабораторної роботи формується звіт, який потім захищається перед викладачем.

Лабораторна робота № 2. Фіксація операцій ціноутворення в 1С: Підприємство

За завданням роботи студент повинен ознайомитися з принципами організації ціноутворення в 1С: Підприємство, а саме з веденням цінової політики, різницями між "цінами номенклатури" та

"цінами номенклатури контрагентів", здійснити операції зі зміни цін за документами "Установка цін номенклатури контрагентів" та "Установка цін номенклатури", визначити особливості та попрацювати з довідниками "Типи цін номенклатури контрагентів" та "Типи цін номенклатури". Опрацювати авто заповнення цін в документах обліку господарської діяльності підприємства, сформувати ціни базові, розрахункові та динамічні.

За результатами виконання лабораторної роботи формується звіт, який потім захищається перед викладачем.

Лабораторна робота № 3. Документальне підтвердження оперативної діяльності в 1С

За завданням роботи студент повинен ознайомитися з принципами ведення документообігу з приводу руху товарів та запасів, зміни відповідальності підлеглого персоналу; навчитися працювати з меню "Документи" системи 1С: Підприємство та здійснити цикл операцій з закупівлі та подальшого продажу товару з всіма видами документального підтвердження здійснення операцій.

За результатами виконання лабораторної роботи формується звіт, який потім захищається перед викладачем.

Лабораторна робота № 4. Облік складських операцій в 1С: Підприємство. Управління торгівлею

За завданням роботи студент повинен ознайомитися з основними принципами роботи з обліку запасів та складськими операціями та операціями з переміщення та відвантажування товару та їх документальним проведенням у програмі 1с: підприємство.

За результатами виконання лабораторної роботи формується звіт, який потім захищається перед викладачем.

Лабораторна робота № 5. Формування звітів та аналіз результатів в 1С: Підприємство

За завданням роботи студент повинен ознайомитися з побудовою і структурними частинами меню "Звіти" системи 1С:Підприємство, навчитися самостійно формувати і налаштовувати звіти, вести аналітичну діяльність, обробку, групування та аналіз інформації за звітами, редагувати дані.

За результатами виконання лабораторної роботи формується звіт, який потім захищається перед викладачем.

Лабораторна робота № 6. Створення нової бази та робота зі довідниками в ПАРУС

За завданням роботи студент повинен ознайомитися з принципами зберігання та представлення даних в сімействі пакетах автоматизації бізнес-процесів підприємства Парус; реалізувати відкриття нової бази даних та реєстрацію нового підприємства; ознайомитися з принципами організації головного меню та можливостями контекстного меню системи; принципами представлення та зберігання інформації у системі, заповнити основні довідники - словники системи, такі як "Організації і МОЛ", "Номенклатор" і ін.

За результатами виконання лабораторної роботи формується звіт, який потім захищається перед викладачем.

Лабораторна робота № 7. Ведення обліку та робота з клієнтами в ПАРУС

За завданням роботи студент повинен ознайомитися з принципами ведення обліку господарської діяльності, представлення даних в Парус, навчитися самостійно проводити ті, чи інші регламентовані операції та їх фіксацію в інформаційній системі, а також формувати і настроювати звіти, вести аналітичну діяльність, обробку, групування та аналіз інформації за звітами, редагувати дані.

За результатами виконання лабораторної роботи формується звіт, який потім захищається перед викладачем.

6. Самостійна робота студентів

Необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу навчальної дисципліни є самостійна робота студентів з вітчизняною та закордонною спеціальною економічною літературою, нормативними актами, аналітичними матеріалами провідних експертів.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Підготовка до лабораторних занять та тестування.
3. Вивчення основних термінів та понять за темами дисципліни.
4. Робота з опрацювання та вивчення рекомендованої літератури.

5. Контрольна перевірка кожним слухачем особистих знань за запитаннями для самодіагностики.

6. Виконання завдань для самостійного опрацювання.

Завдання для самостійного опрацювання

Завдання 1. Створення Wiki, що ілюструє процес проектування БД

Мета роботи – створити міні-словник (Wiki) за обраною темою та за вимогами завдання, починаючи з наведеного мінімального набору термінів, таким чином повторити матеріал з курсів, що передують курсу "Корпоративні інформаційні системи" та є основою для викладення матеріалів курсу.

Мінімальний набір термінів: База даних (БД), інфологічна модель БД, фізична модель БД, реляційна модель БД, транзакційна частина БД, аналітична частина БД, SQL-скрипт

Література: [2; 3; 5; 6].

Завдання 2. Створення Wiki на тему "Еволюція корпоративних інформаційних систем"

Мета роботи – створити міні-словник (Wiki) за обраною темою та за вимогами завдання, починаючи з наведеного мінімального набору термінів, таким чином систематизувати отримані знання за темою.

Мінімальний набір термінів: архітектура КИС, концепція CSRP, стандарт MPS, стандарт MRP, стандарт MRP II, стандарт ERP, стандарт ERP II.

Література: [1; 2; 4 – 7; 11 – 14].

Завдання 3. Види СУБД чи форми представлення даних

Мета роботи – проведення порівняльної оцінки різних версій представлення даних, термінологічна підготовка студента та прив'язка тем курсу до реальних даних та дослідницької діяльності студента.

Тему слід розкрити за допомогою виконання наступних пунктів:

1. Провести порівняльний аналіз і оцінку переваг і недоліків багатовимірних і реляційних моделей даних і їх реалізації;

2. Створити міні-словник по темі. Мінімальний набір термінів: OLAP, ROLAP, MOLAP, HOLAP тощо.

3. Розглянути на прикладі даних з предметної області студента відмінності реляційної і багатовимірної моделі БД.

Особливу увагу слід приділити пунктам 1 і 3. Завдання оформляється у вигляді звіту, захищається у групі.

Література: [1 – 7; 11].

Завдання 4. Аналіз особливостей програмного комплексу 1С: Підприємство 8.0 та Парус: Підприємство

Мета роботи – проведення порівняльного аналізу двох найбільш широко представлених в Україні програмних комплексів, виділення недоліків та переваг використання комплексу 1С Підприємство, закріплення теоретичних навичок.

Аналіз припускає: . Оцінку можливостей і архітектури комплексу 1С Підприємство

2. Формування уявлення про основні функції, що реалізуються програмою

3. Порівняльний аналіз 1С Підприємства і програми Парус-Підприємство з прикладами виконання аналогічних аналітичних операцій.

Результат оформляється у виді звіту з ілюстраціями процесу роботи системи та висилається на сайт дистанційного навчання.

Література: [3; 8 – 14].

7. Контрольні запитання для самодіагностики

Тема 1. Стан та перспективи розвитку інформаційних систем управління бізнесом

1. Навести і пояснити узагальнену схему керування підприємством.

2. Навести і пояснити фактори комерційного успіху підприємства.

3. Навести і пояснити мету і задачі бізнесу і роль інформаційних технологій в етапах його розвитку.

4. Розкрити зміст поняття "глобалізація бізнесу"

5. Розкрити зміст поняття "бізнес-реінжиніринг".

6. Розкрити зміст поняття "кіберкорпорація", або "віртуальна корпорація".

7. Розкрити зміст поняття "нове системне проектування".

8. Навести і пояснити класифікацію ІС за масштабом.

9. Розкрити зміст поняття "одиночна ІС".

10. Розкрити зміст поняття "групова ІС".

11. Розкрити зміст поняття "корпоративна ІС".
 12. Навести і пояснити класифікацію ІС за способом організації та обробки даних.
 13. Розкрити зміст поняття "система обробки транзакцій".
 14. Розкрити зміст поняття "система підтримки прийняття рішень".
 15. Пояснити розходження між OLTP і OLAP-системами.
 16. Пояснити розходження між статичними і динамічними СППР.
 17. Пояснити призначення систем класу Data Mining.
 18. Розкрити зміст поняття "інформаційно-довідкова система".
 19. Розкрити зміст поняття "офісна інформаційна система".
 20. Розкрити зміст поняття "системи на базі Internet/Intranet/Extranet".
 21. Навести сучасні додатки і технології баз даних.
 22. Пояснити призначення систем керування проектами.
- Література: [2; 4; 7; 11; 12].

Тема 2. Архітектура корпоративних інформаційних систем

1. Пояснити єдність понять "бізнес-стратегія" підприємства та "інформаційна система".
 2. Пояснити складові тришарової архітектури кіберкорпорації.
 3. Навести та пояснити головні тенденції розвитку інформаційних систем.
 4. Розкрити зміст поняття "відкрита техногенна система".
 5. Навести зв'язок між поняттями "відкрита система" та "модульний принцип побудови ІС".
 6. На чому заснований модульний принцип побудови ІС ?
 7. Розкрити зміст поняття "інтероперабельність композиційних елементів ІС".
 8. Пояснити роль стандартів при побудові КІС.
 9. Навести особливості стандарту методів керування виробництвом MRP II.
- Література: [2; 4; 5; 7].

Тема 3. Базисна технологія КІС

1. Навести головні операції маніпулювання даними в багатовимірній моделі.
2. Навести різницю між гіперкубічною та полікубічною моделями даних.

3. Навести та обґрунтувати сферу застосування багатовимірних СУБД.

4. Розкрити зміст поняття "модель даних "зірка".

5. Навести аналогію між багатовимірною моделлю даних та моделлю "зірка".

6. Розкрити зміст поняття "модель даних "сніжинка".

7. Навести та пояснити сферу використання організації даних в ROLAP-системах.

8. Навести рівні використання даних в ІС з аналітичними можливостями.

9. Розкрити зміст поняття "часова БД".

10. Навести організацію даних у КІС.

11. Пояснити різницю між векторною та растровою моделями даних у КІС

12. Навести сферу використання КІС.

13. Розкрити зміст поняття "навігаційні системи".

14. Розкрити зміст поняття "БД, яка кочує".

15. Розкрити зміст поняття "паралельна БД".

16. Пояснити переваги використання паралельних БД.

17. Розкрити зміст понять "програмне забезпечення проміжного шару" та "єдиний системний образ" ІС.

18. Розкрити зміст поняття "шлюз БД".

19. Розкрити зміст поняття "медіатор" в ІС.

20. Пояснити схему архітектури мультибази даних із глобальною схемою.

Література: [1; 3; 4; 6; 8 – 10; 12 – 14].

Тема 4. Реалізація промислової логістики в КІС

1. Розкрити зміст поняття "логістика".

2. Навести чотири сфери використання логістики та розкрити їх відмінність одна від одної.

3. Розкрити зміст поняття "логістика як наука".

4. Розкрити зміст поняття "логістика — вид підприємницької діяльності".

5. Навести головні види потоків у логістиці.

6. Навести головні відмінні риси традиційної та логістичної систем керування.

7. Розкрити зміст поняття "логістична система".
 8. Розкрити зміст поняття "матеріальний потік".
 9. Розкрити зміст поняття "інформаційний потік".
 10. Розкрити зміст поняття "логістичний ланцюг".
 11. Розкрити зміст поняття "логістична операція".
 12. Розкрити зміст поняття "закупівельна логістика".
 13. Розкрити зміст поняття "розподільна логістика".
 14. Розкрити зміст поняття "складська логістика".
 15. Розкрити зміст поняття "транспортна логістика".
 16. Розкрити зміст поняття "виробнича логістика".
 17. Розкрити зміст поняття "інформаційна логістика".
 18. Розкрити зміст поняття "макрологістична система", вимоги
 19. Розкрити зміст поняття "мікрологістична система"
 20. Пояснити відмінності у внутрівиробничій та зовнішній логістичних системах.
 21. Навести загальний критерій оцінки логістичної системи.
 22. Навести методи та підходи, на яких базується сучасна теорія логістики.
 23. Розкрити зміст поняття "кібернетичний принцип керування логістичною системою".
 24. Чим визначаються межі логістичної системи?
 25. Навести ціль та завдання виробничої логістики.
 26. Навести особливості інформаційного забезпечення у виробничій логістиці.
 27. Розкрити зміст поняття "гнучка виробнича логістична система".
 28. Привести особливості інформаційного забезпечення у ГВЛС.
 29. Пояснити застосування Internet у логістиці.
 30. Навести приклади застосування Internet у логістичних системах.
- Література: [2; 4; 9; 10; 12 – 14].

Тема 5. Контролінг у КІС

1. Навести шляхи забезпечення виконання головних функцій контролінгу.
2. Навести головні цілі контролінгу.
3. Навести, головні функції та задачі контролінгу.
4. Навести фактори, які визначають обсяг функцій контролінгу.
5. Навести класифікацію контролінгу за функціональними ознаками.

6. Пояснити призначення стратегічного контролінгу.
 7. Навести етапи процесу стратегічного планування.
 8. Привести фази стратегічного контролю.
 9. Навести головне завдання оперативного контролінгу.
 10. Навести головне завдання контролінгу маркетингу.
 11. Навести першочергову задачу контролінгу забезпечення ресурсами.
 12. Навести головне завдання контролінгу логістики.
 13. Навести головне завдання фінансового контролінгу.
 14. Навести головне завдання контролінгу інвестицій.
 15. Навести види ризиків, які можуть мати місце при впровадженні інновацій.
 16. Які ознаки проектів притаманні інноваціям на підприємстві?
 17. Пояснити роль СППР у контролінгу.
 18. Пояснити, чи має бути СППР контролінгу динамічно.
- Література: [2; 4; 9; 10; 12 – 14].

Тема 6. Управління матеріальними потоками корпорації

1. Розкрити зміст поняття "матеріальний потік" у корпорації.
2. Навести і пояснити види матеріальних потоків у виробничій логістиці.
3. Розкрити зміст поняття "логістична активність".
4. Розкрити зміст поняття "елементарна логістична активність".
5. Розкрити зміст поняття "логістична операція".
6. Розкрити зміст поняття "логістична функція".
7. Розкрити зміст поняття "комплексна логістична активність".
8. Розкрити зміст поняття "дистрибуція".
9. Навести основні функції логістичного менеджменту дистрибуції.
10. Пояснити різницю між запасами засобів виробництва та предметів споживання.
11. Пояснити різницю між поточними, страховими та сезонними запасами.
12. Розкрити зміст поняття "технологічний запас".
13. Розкрити зміст поняття "оборотний запас".
14. Розкрити зміст поняття "транспортний запас".
15. Розкрити зміст поняття "страховий запас".

16. Навести фактори, які впливають на формування логістичної системи.
17. Розкрити зміст поняття "активна система постачання".
18. Розкрити зміст поняття "децентралізована система постачання".
19. Розкрити зміст поняття "транзитна система постачання".
20. Привести роль нормування запасів у виробничій логістиці.
21. Пояснити задачі управління запасами.
22. Навести методи, які використовуються при визначенні норм запасів.
23. Розкрити зміст поняття "евристичні методи нормування запасів".
24. Розкрити зміст поняття "дослідно-статистичні методи нормування запасів".
25. Розкрити зміст поняття "техніко-економічні розрахунки в нормуванні запасів".
26. Розкрити зміст поняття "економіко-математичні методи в нормуванні запасів".
27. Довести необхідність контролю за станом запасів.
28. Розкрити зміст системи контролю з фіксованою періодичністю замовлення.
29. Пояснити зміст системи контролю з фіксованим розміром замовлення.
30. Пояснити підходи до визначення оптимального розміру партії товарів.

Література: [2; 4 – 6; 9; 10; 13; 14].

Тема 7. Організація обліку і звітності в КІС

1. Навести узагальнену схему управління підприємством, вказавши головні етапи цього процесу.
2. Навести головні відмінності фінансового та управлінського обліку.
3. Навести роль інформації у виконанні обліку.
4. Навести сфери, які потребують інформації управлінського обліку.
5. Навести головні задачі управлінського обліку.
6. Які види інтеграції даних використовують уздовж виконаними управлінського обліку?
7. Навести етапи складання регламенту управлінського обліку.
8. Навести п'ять головних кроків побудови взаємозалежних оціночних показників в системі управлінського обліку.
9. Навести статті управлінського обліку.

10. Навести головні класифікаційні ознаки витрат при управлінському обліку.
 11. Розкрити зміст поняття "бюджет".
 12. Розкрити зміст поняття "бюджетування".
 13. Розкрити зміст поняття "об'єкт бюджетування".
 14. Визначити головні напрями використання "бюджетування компанії".
 15. Навести головні види бюджетів у фінансовому плануванні.
 16. Навести та пояснити призначення основних бюджетів.
 17. Навести та пояснити призначення операційних бюджетів.
 18. Навести та пояснити призначення додаткових бюджетів.
 19. Навести та пояснити призначення майстер-бюджету.
 20. Навести головні складові майстер-бюджету.
 21. Розкрити зміст поняття "планфакт-аналіз".
 22. Навести найбільш важливі модулі, які надають найбільший обсяг інформації для системи бюджетування.
 23. Навести головні функції, які повинні виконувати автоматизовані системи бюджетування.
 24. Яким чином великі підприємства впроваджують систему забезпечення якості?
 25. У чому полягає концепція TQM?
 26. Навести призначення стандарту ISO 9000.
 27. Навести головні напрями, які регламентує впровадження концепції TQM на підприємствах.
- Література: [2; 4; 9; 10; 12 – 14].

Тема 8. Управління персоналом у КІС

1. Навести відмінності авторитарного та кооперативного стилю управління.
2. Навести головні фактори управління персоналом методом коректувань.
3. Навести головні фактори управління персоналом методом постановки задач.
4. Навести фактори, які підкреслюють необхідність розробки СППР для управління персоналом.
5. Розкрити зміст понять "низька та висока інерційність персоналу".

6. Які риси притаманні організації типу "А" (за інерційністю персоналу)?

7. Які риси притаманні організації типу "В" (за інерційністю персоналу)?

8. Навести фактори, які обумовлюють тип організації управління персоналом.

9. Навести складові частини інтелектуального капіталу корпорації.

10. Розкрити зміст поняття "ринкові активи".

11. Розкрити зміст поняття "інтелектуальна власність".

12. Розкрити зміст поняття "людські активи".

13. Розкрити зміст поняття "інфраструктурні активи".

14. Навести етапи управління інтелектуальним капіталом.

15. Навести аспекти виміру цінності співробітника для компанії.

16. Навести головні функціональні задачі, які повинна вирішувати автоматизована система управління персоналом.

17. В яких умовах повинна працювати автоматизована система управління персоналом в корпораціях?

18. Які дані охоплює типовий автоматизований модуль обліку кадрів?

19. Навести головні функції, які виконує типовий автоматизований модуль обліку кадрів.

Література: [2; 4; 5; 7 – 10; 12 – 14].

Тема 9. Телекомунікаційні процеси в КІС

1. Навести та пояснити засоби менеджерських телекомунікацій.

2. Розкрити зміст поняття "сотовий зв'язок".

3. Розкрити зміст поняття "пейджинговий зв'язок".

4. Розкрити зміст поняття "мобільний супутниковий зв'язок".

5. Розкрити зміст поняття "безпроводний телефон".

6. Розкрити зміст поняття "IP-телефонія".

7. Навести порівняльну характеристику Internet і Intranet.

8. Розкрити зміст питання "Extranet".

10. Пояснити призначення CGI-скриптів.

11. Пояснити роботу CGI-скриптів при роботі з базою даних.

12. Навести недоліки CGI-скриптів.

13. Розкрити зміст поняття API.

14. Навести головні рекомендації з побудови Intranet-організації.

15. Навести порівняння архітектури Intranet з двома окремими серверами: Web-сервером, сервером БД та варіантом, коли вони розташовані на одній обчислювальній машині.

16. Навести основні критерії визначення конфігурації Web-сервера.

17. Навести головні чинники, які визивають несправності серверів.

18. Навести призначення й основні характеристики мови PHP.

19. Навести призначення й основні характеристики мови Java.

20. Навести призначення сервера Apache.

21. Навести призначення сервера MySQL.

Література: [1; 2; 4; 5; 7; 13; 14].

Тема 10. Використання сучасних програмних комплексів в управлінні корпоративними бізнес-процесами

1. Навести призначення та головні можливості системи "PROJECT EXPERT".

2. Навести покоління "PROJECT EXPERT", які сьогодні використовуються на ринку цих програмних продуктів.

3. Навести призначення та головні можливості додатка "PROJECT INTEGRATOR".

4. Навести призначення та головні можливості СППР "MARKETING EXPERT".

5. Пояснити призначення та головні можливості пакета "ORACLE FINANCIAL ANALYZER".

6. Навести призначення та головні можливості пакета "R/3".

7. Навести призначення та головні можливості пакета "ADVANCED BUSINESS VALUATION 6".

8. Навести призначення та головні можливості системи 1С: Підприємство.

9. Навести призначення та головні можливості системи Парус.

Література: [1 – 14].

8. Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі: індивідуальних занять, консультацій, перевірки виконання індивідуальних завдань, перевірки та захисту завдань, що винесені на поточний контроль тощо.

Формами організації індивідуально-консультативної роботи є:

1) за засвоєнням теоретичного матеріалу: консультації, індивідуальні (запитання – відповідь); групові (розгляд типових прикладів – ситуацій);

2) за засвоєнням практичного матеріалу: консультації індивідуальні і групові;

3) для комплексної оцінки засвоєння програмного матеріалу: індивідуальне здавання виконаних робіт.

9. Методики активізації процесу навчання

При викладанні навчальної дисципліни "Корпоративні інформаційні системи" для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачено застосування таких навчальних технологій, як: банки візуального супроводження, робота в малих групах, презентації до доповідей (табл. 6).

Таблиця 6

Використання навчальних технологій для активізації процесу навчання

Методики активізації процесу навчання	Практичне застосування навчальних технологій
Робота в малих групах дає змогу структурувати лабораторні заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування	Під час всіх лабораторних занять.
Презентації до доповідей – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи, звіту про виконання СРС. Сприяють наробці вмінь самопрезентування, роботи з структурування та фільтрації інформації, її вдалого подання, роботи зі стресами при виступі	Презентація студентами результатів СРС
Банки візуального супроводження сприяють активізації творчого сприйняття змісту дисципліни за допомогою наочності	Слайди до лекційного матеріалу основних тем дисципліни

10. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів

Система оцінювання знань, вмінь та навичок студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни "Корпоративні інформаційні системи" передбачають лекційні та лабораторні заняття, а також самостійну роботу.

Перевірка та оцінювання знань студентів проводиться в таких формах: оцінювання знань студента під час лабораторних та лекційних занять. оцінювання виконання завдань з СРС. оцінювання виконання лабораторних робіт. проведення модульного контролю.

Оцінювання проводиться за 100-бальною накопичувальною шкалою за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблеми;
ступінь засвоєння фактичного матеріалу;
ознайомлення з рекомендованою та додатковою літературою;
вміння поєднувати теорію з практикою при розв'язанні задач;
логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Бальні оцінки за видами оцінювання наведено додаток А.

Зразок модульного завдання

1. Корпоративною інформаційною системою називається:

- а) мережа з n комп'ютерів;
- б) сукупність засобів для широкомовної передачі інформації;
- в) сукупність засобів автоматизації управління підприємством.

2. Бізнес-процесом називається:

- а) модель діяльності підприємства, виражена в термінах внутрішніх і зовнішніх зв'язків;
- б) процес узгодження вирішень керівництва компанії;
- в) діяльність менеджерів підприємства.

3. Основним призначенням корпоративних інформаційних систем є:
- а) оперативне надання несуперечливій, достовірній і структурованій інформації для ухвалення управлінських рішень;
 - б) передача даних у глобальну мережу Інтернет;
 - в) забезпечення передачі повідомлень між користувачами.
4. Під стратегічним плануванням діяльності підприємства розуміється:
- а) планування з урахуванням впливу зовнішніх параметрів;
 - б) планування бюджетування напрямів діяльності;
 - в) планування схеми виробничого циклу.
5. Під оперативним плануванням діяльності підприємства розуміється:
- а) планування з урахуванням впливу зовнішніх параметрів;
 - б) планування бюджетування напрямів діяльності;
 - в) планування схеми виробничого циклу.
6. Функцію управління фінансовими потоками забезпечують такі завдання, реалізовані в рамках корпоративної інформаційної системи:
- а) бухгалтерське розділення фінансів і фінансове планування за контрактами;
 - б) матеріальний облік і виконання товарної частини контрактів;
 - в) техніко-економічне планування і моніторинг собівартості;
 - г) табельний облік і розрахунок заробітної плати.
7. Функцію управління товарними потоками забезпечують наступні завдання, реалізовані в рамках корпоративної інформаційної системи:
- а) бухгалтерське розділення фінансів і фінансове планування за контрактами;
 - б) матеріальний облік і виконання товарної частини контрактів;
 - в) техніко-економічне планування і моніторинг собівартості;
 - г) табельний облік і розрахунок заробітної плати.
8. Функцію управління собівартістю забезпечують такі завдання, реалізовані в рамках корпоративної інформаційної системи:
- а) бухгалтерське розділення фінансів і фінансове планування по контрактах;

- б) матеріальний облік і виконання товарної частини контрактів;
- в) техніко-економічне планування і моніторинг собівартості;
- г) табельний облік і розрахунок заробітної плати.

9. Функцію управління персоналом забезпечують наступні завдання, реалізовані в рамках корпоративної інформаційної системи:

- а) бухгалтерське розділення фінансів і фінансове планування за контрактами;
- б) матеріальний облік і виконання товарної частини контрактів;
- в) техніко-економічне планування і моніторинг собівартості;
- г) табельний облік і розрахунок заробітної плати.

10. Холдинговими корпораціями називаються компанії:

- а) структурні підрозділи яких становлять значною мірою самостійні самодостатні окремі підприємства;
- б) основною діяльністю яких є купівля-продаж;
- в) автоматизації, що мають відділ.

11. У структурі виробничих підприємств завжди є такі відділи:

- а) відділ постачань комплектуючих і відділ навчання співробітників;
- б) відділ інформаційних технологій і відділ контролю якості;
- в) відділ організації виробництва і відділ збуту.

12. Необхідність впровадження інтегрованих інформаційних систем витікає із завдання:

- а) забезпечення актуальності інформації, що поступає до керівника;
- б) забезпечення цілісності підприємств;
- в) конвеєрного виробництва.

13. Основною цільовою функцією корпоративної інформаційної системи є:

- а) створення бази для ухвалення як можна меншого числа помилкових управлінських рішень;
- б) генерація правильних управлінських рішень;
- в) фіксація відхилень від нормативного управлінського процесу.

14. Інформаційною моделлю корпоративної інформаційної системи називається:

- а) сукупність правил і алгоритмів функціонування корпоративної системи;
- б) топологія мережі передачі даних;
- в) апаратно-технічна база програмного комплексу.

15. Фундаментальними смисловими одиницями поняття "Корпоративна інформаційна система" є:

- а) регламент внесення змін у конфігурацію програмного комплексу і склад його функціональних модулів;
- б) регламент розвитку інформаційної моделі і правила внесення до неї змін;
- в) інформаційна модель і програмний комплекс.

16. З погляду способу програмної реалізації локальними інформаційними системами називаються системи:

- а) основна функціональність яких зосереджена на одній ЕОМ;
- б) побудовані за ієрархічним принципом, з чітким розділенням завдань, що вирішуються окремими частинами системи;
- в) організовані на локальних обчислювальних мережах.

17. З погляду способу програмної реалізації клієнт-серверними інформаційними системами називаються системи:

- а) основна функціональність яких зосереджена на одній ЕОМ;
- б) побудовані за ієрархічним принципом, з чітким розділенням завдань, що вирішуються окремими частинами системи;
- в) організовані на локальних обчислювальних мережах.

18. Під відвертістю архітектури корпоративних інформаційних систем розуміється:

- а) властивість, що визначає можливість конфігурації системи за допомогою налаштувань;
- б) властивість, що визначає можливість конфігурації системи з використанням сторонніх програмних продуктів;

в) властивість підтримувати технологію розміщення системи на серверах видаленого провайдера і роботи з нею каналами Internet.

19. Під технологією ASP (Application Service Provider) розуміється технологія:

- а) конфігурації системи за допомогою налаштувань;
- б) конфігурації системи з використанням сторонніх програмних продуктів;
- в) розміщення системи на серверах видаленого провайдера і робота з нею каналами Internet.

20. Технологічна структура корпоративних інформаційних систем, побудованих на основі концепції XML включає:

- а) сервер баз даних, XML-даних і HTML-інтерфейса;
- б) сервер обміну даними з іншими застосуваннями і ASP сервер;
- в) проксі-сервери і Web-сервери.

21. Історично перші корпоративні інформаційні системи підтримували автоматизацію таких завдань:

- а) управління підприємством і генерація бізнес-процесів;
- б) бухгалтерія і документообіг;
- в) управління персоналом.

22. Головною особливістю сучасних корпоративних інформаційних систем як товару є:

- а) комплексне постачання програмно-апаратних засобів і управлінських технологій;
- б) розширена можливість масштабування системи;
- в) підтримка функцій електронного документообігу.

23. Типи "Мала система", "Середня інтегрована система" і "Крупна інтегрована система" виділяються в контексті класифікації:

- а) за типами вирішуваних завдань;
- б) за масштабами і складністю вирішуваних завдань;
- в) за сукупністю ознак "тип завдань – масштаб завдань".

24. Типи "ERP система" і "Не ERP система" виділяються в контексті класифікації:

- а) за типами вирішуваних завдань;
- б) за масштабами і складністю вирішуваних завдань;
- в) за сукупністю ознак "тип завдань – масштаб завдань".

25. Типи "APM", "ERP" і "BPM" і "OLAP" виділяються в контексті класифікації:

- а) за типами вирішуваних завдань;
- б) за масштабами і складністю вирішуваних завдань;
- в) за сукупністю ознак "тип завдань – масштаб завдань".

26. Середні інтегровані корпоративні інформаційні системи є:

- а) прості системи, призначені для простих бухгалтерських функцій або простого складського обліку;
- б) інтегровані системи, що дають можливість одночасно вести адміністративний і фінансовий облік і управління;
- в) системи управління компанією в цілому, підсистеми комплексного обліку, що включають, управління постачанням, виробництвом, збутом, фінансами і стратегіями розвитку.

27. Крупні інтегровані корпоративні інформаційні системи є:

- а) прості системи, призначені для простих бухгалтерських функцій або простого складського обліку;
- б) інтегровані системи, що дають можливість одночасно вести адміністративний і фінансовий облік і управління;
- в) системи управління компанією в цілому, підсистеми комплексного обліку, що включають, управління постачанням, виробництвом, збутом, фінансами і стратегіями розвитку.

28. ERP – система, це система, що підтримує:

- а) управління всіма ресурсами підприємства в рамках виконання його основних функцій;
- б) управління всіма ресурсами підприємства в рамках виконання його загальних функцій;
- в) управління всіма ресурсами підприємства в рамках виконання його специфічних функцій.

29. До загальних функцій підприємства можна віднести:

- а) планування виробництва і збут продукції;

- б) підготовку і забезпечення виробництва;
- в) керівництво підприємством і фінансову діяльність.

30. Ядро ERP системи створюється виходячи з необхідності забезпечення:

- а) основних функцій підприємства;
- б) загальних функцій підприємства;
- в) специфічних функцій підприємства.

31. Застосування ERP-систем економічно виправдане на:

- а) невеликих виробничих підприємствах, яким властиві простою виробничий процес і нескладна організаційна структура;
- б) підприємствах, для яких першочергове значення має управління виробництвом;
- в) невеликих торгових підприємствах.

32. Сімейство стандартів MRP призначене для:

- а) управління виробничим підприємством;
- б) управління персоналом;
- в) управління фінансами.

33. Головним завданням технології MRP є забезпечення:

- а) якості продукції;
- б) гарантії наявності необхідної кількості матеріалів-комплектуючих;
- в) мінімуму виробничих витрат.

34. Основною перевагою MRP-системи у виробництві є:

- а) гарантія наявності необхідних комплектуючих і зменшення тимчасових затримок в їх доставці;
- б) гарантія запобігання постачанню споживачеві неякісного товару;
- в) досягнення максимальної продуктивності праці співробітників.

35. Основним вхідним елементом MRP системи є:

- а) план замовлень;
- б) опис стану матеріалів;
- в) прогноз попиту.

36. Основним вихідним елементом MRP системи є:

- а) план замовлень;

- б) прогноз попиту;
- в) опис стану матеріалів.

37. MRP система є системою:

- а) із зворотним зв'язком;
- б) без зворотного зв'язку;
- в) що має і прямий і зворотний зв'язок.

38. Головною відмінністю методологія MRP II від MRP полягає в тому, що:

- а) вона містить додаткові функції, що здійснюють зворотний зв'язок;
- б) містить функції управління персоналом;
- в) містить функції управління фінансами.

39. Згідно зі стандартом MRP II модуль планування розвитку бізнесу:

- а) оцінює, якими мають бути об'єм і динаміка продажів;
- б) формує план виробництва всіх видів готових виробів і їх характеристики;
- в) формує бізнес-план компанії.

40. Згідно зі стандартом MRP II модуль планування продажів:

- а) оцінює, якими мають бути об'єм і динаміка продажів;
- б) формує план виробництва всіх видів готових виробів і їх характеристики;
- в) формує бізнес-план компанії.

41. Згідно зі стандартом MRP II модуль планування виробництва:

- а) оцінює, якими мають бути об'єм і динаміка продажів;
- б) формує план виробництва всіх видів готових виробів і їх характеристики;
- в) формує бізнес-план компанії.

42. Згідно зі стандартом MRP II модуль планування потреби в матеріалах:

- а) оцінює, якими мають бути об'єм і динаміка продажів;
- б) формує план виробництва всіх видів готових виробів і їх характеристики;

в) визначає необхідний розклад закупівлі або внутрішнього виробництва всіх матеріалів.

43. Згідно зі стандартом MRP II модуль планування виробничих потужностей:

а) перетворить план виробництва в кінцеві одиниці завантаження робочих потужностей;

б) формує план виробництва всіх видів готових виробів і їх характеристики;

в) визначає необхідний розклад закупівлі або внутрішнього виробництва всіх матеріалів.

44. Концепція SCRП полягає в:

а) плануванні ресурсів підприємства, синхронізоване з продажами продукції;

б) плануванні виробництва з урахуванням роботи з мережею філій;

в) плануванні виробництва з урахуванням логістичних схем.

45. У контексті завдань планування ERP системи є:

а) MRP системи, доповнені функцією управління персоналом;

б) MRP II системи, доповнені функціями роботи з мережею філій і залежних компаній;

в) MRP системи, доповнені функціями управління фінансами.

46. Для MRP II-системи зайвим є модуль:

а) планування розвитку бізнесу (складання і коректування бізнес-плану);

б) кадровий облік і кадрова політика;

в) планування продажів.

47. У сімействі стандартів MRP під статусом матеріалу розуміється:

а) купівельний попит;

б) визначення того, чи є матеріал на складі, чи присутній в поточних замовленнях;

в) рівень якості матеріалу.

За модулем завдання студент може отримати 15 балів. Розрахунок балів здійснюється за такою формулою: $15 \times \text{кількість правильних відповідей} / 45$.

Підсумкова оцінка з дисципліни згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів університету в систему оцінювання за шкалою ECTS конвертується в підсумкову оцінку за шкалою ECTS (табл. 6).

Таблиця 6

**Переведення показників успішності знань студентів
у систему оцінювання за шкалою ECTS**

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно
1 – 34	F	

11. Рекомендована література

11.1. Основна

1. Бізнес-моделювання й управління потоками робіт і документообігом в економічних системах : монографія / В. С. Пономаренко, І. О. Золотарьова, С. В. Мінухін та ін. ; за заг. ред. д.е.н., проф. В. С. Пономаренко. – Х., 2010. – 272 с.

2. Информационные системы в экономике : учебник / под ред. В. В. Дика. – М. : Финансы и статистика, 1996. – 272 с.

3. 1С: Предприятие 8.0. Управление торговлей / под ред. В. Григорьева. – СПб. : Тритон, 2005. – 140 с.

4. Павленко Л. А. Корпоративні інформаційні системи : навчальний посібник / Л. А. Павленко. – 2-ге видання, стереотип. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2005. – 260 с.

5. Пономаренко В. С. Інструментальні засоби розробки та підтримки баз даних розподілених інформаційних систем : навч. посібн. / В. С. Пономаренко, Л. А. Павленко. – Х. : Вид. ХДЕУ, 2001. – 132 с.

6. Пономаренко В. С. Організація даних у розподілених інформаційних системах : навч. посібн. / В. С. Пономаренко, Л. А. Павленко. – Х. : РІО ХДЕУ, 2000. – 104 с.

7. Сиротинська А. П. Інформаційні системи підприємств малого бізнесу : навч. посібн. / А. П. Сиротинська, І. Д. Лазаришина. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 264 с.

11.2. Додаткова

8. Конфигурирование и администрирование 1С: Предприятия / Г. С. Тимофеев, Д. А. Шумейко. – Ростов н/Д. : Феникс, 2001. – 319 с.

9. Методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт з навчальної дисципліни "Інформаційні системи в маркетингу" (в середовищі CRM-системи "Парус") для студ. напряму підготовки "Маркетинг" усіх форм навч. / укл. І. О. Ушакова ; Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2008. – 63 с.

10. 1С: Бухгалтерия 8.0 : учебное пособие / А. О. Коцюбинский, С. В. Грошев. – М. : Триумф, 2006. – 395 с.

11. Павленко Л. А. Синергетические аспекты проектирования корпоративных информационных систем / Л. А. Павленко // Вестник ХГЭУ. – 2000. – № 3(15). – С. 53–54.

12. Сравнительная характеристика современных бухгалтерских программ 1:С Бухгалтерия, Парус и Галактика // Науковий вісник. Фінанси, банки, інвестиції. – 2009. – № 2. – 2009. – С. 47–49.

11.3. Ресурси мережі Інтернет

13. Офіційний сайт корпорації Парус. – Режим доступу : www.parus.ua.

14. Офіційний сайт 1С. – Режим доступу : <http://www.1c.ru/ukraina/news/newslist.jsp>.

Додатки

Додаток А

Технологічна карта

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ СФОРМОВАНOSTI
ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ**
за навчальною дисципліною
"КОРПОРАТИВНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ"

Професійні компетентності	Навчальний тиждень	Години	Форми навчання	ОЦІНКА рівня сформованості компетентностей			
				Форми контролю	Макс. бал		
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. Основні поняття корпоративних інформаційних систем							
уміння реалізувати вирішення складних задач управління веденням бізнесу сучасними інструментальними засобами, за допомогою спеціалізованих програмних комплексів управління корпоративними бізнес-процесами; здатність самостійно аналізувати складні виробни	1	Ауд.	2	Лабораторне заняття	Лабораторна робота №1. Базові категорії та заповнення довідників при роботі з 1С	Присутність, активна робота на занятті	0,32
		СРС	10	Завдання для СРС	Завдання 1. Створення Wiki, що ілюструє процес проектування БД	Розміщення на сайті на другому тижні	
				Підготовка до занять	Вивчення матеріалу, пошук, підбір та вивчення літературних джерел за заданою тематикою	Поточні контрольні протягом семестру	
знання сучасного стану та перспектив розвитку інформаційних систем управління бізнесом; уміння реалізувати вирішення складних задач управління веденням бізнесу сучасними інструментальними засобами, за допомогою спеціалізованих програмних комплексів управ	2	Ауд.	2	Лекція	Стан та перспективи розвитку інформаційних систем управління бізнесом	Присутність, активна робота на занятті	0,32
		СРС	10	Лабораторне заняття	Лабораторна робота №1. Базові категорії та заповнення довідників при роботі з 1С	Присутність, активна робота на занятті	0,32
				Завдання для СРС	Завдання 1. Створення Wiki, що ілюструє процес проектування БД	Розміщення на сайті на другому тижні	2
уміння аналізувати потоки інформації з ведення бізнесу; уміння організувати облік та обробку необхідної для прийняття рішень з діяльності підприємства інформації та її збереження в базах даних;	3	Ауд.	2	Лабораторне заняття	Лабораторна робота №1. Базові категорії та заповнення довідників при роботі з 1С	Присутність, активна робота на занятті	0,32
		СРС	10	Завдання для СРС	Завдання 2. Створення Wiki на тему «Еволюція корпоративних інформаційних систем»	Розміщення на сайті на четвертому тижні	
				Підготовка до занять	Вивчення матеріалу, пошук, підбір та вивчення літературних джерел за заданою тематикою	Поточні контрольні протягом семестру	
знання принципів побудови архітектури корпоративних інформаційних систем, основних концепцій організації сучасних інформаційних систем, стандартів управління бізнесом ERP, MRPI, MRPII та ін.; уміння аналізувати потоки інформації з ведення бізнесу; уміння	4	Ауд.	2	Лекція	Архітектура корпоративних інформаційних систем	Присутність, активна робота на занятті	0,32
		СРС	9	Лабораторне заняття	Захист лабораторної роботи №1 Лабораторна робота №2. Фіксація операцій ціноутворення в 1С: Підприємство	Захист	6
				Завдання для СРС	Завдання 2. Створення Wiki на тему «Еволюція корпоративних інформаційних систем»	Розміщення на сайті на четвертому тижні	2
уміння організувати доступ та аналіз інформації з основних бізнес-процесів організації; авички виявлення потреб в інформації та налагодження комунікації між різними підрозділами та посадовими особами підприємства.	5	Ауд.	2	Лабораторне заняття	Лабораторна робота №2. Фіксація операцій ціноутворення в 1С: Підприємство	Присутність, активна робота на занятті	0,32
		СРС	10	Завдання для СРС	Завдання 3. Види СУБД чи форми представлення даних	Розміщення на сайті на шостому тижні	
				Підготовка до занять	Вивчення матеріалу, пошук, підбір та вивчення літературних джерел за заданою тематикою	Поточні контрольні протягом семестру	
знання технологій збереження та обробки інформації, особливостей різних моделей даних; уміння використовувати вітчизняний та закордонний досвід побудови та використання інформаційних систем контролю; уміння використовувати вітчизняний та закордонний дос	6	Ауд.	2	Лекція	Базисна технологія КІС	Присутність, активна робота на занятті	0,32
		СРС	10	Лабораторне заняття	Захист лабораторної роботи №2 Лабораторна робота №3. Документальне підтвердження оперативної діяльності в 1С	Захист	6
				Завдання для СРС	Завдання 3. Види СУБД чи форми представлення даних	Розміщення на сайті на шостому тижні	2
уміння організувати облік та обробку необхідної для прийняття рішень з діяльності підприємства інформації та її збереження в базах даних; уміння організувати доступ та аналіз інформації з основних бізнес-процесів організації; уміння використовувати в	7	Ауд.	2	Лабораторне заняття	Лабораторна робота №3. Документальне підтвердження оперативної діяльності в 1С	Присутність, активна робота на занятті	0,32
		СРС	10	Завдання для СРС	Завдання 4. Аналіз особливостей програмного комплексу 1С: Підприємство 8.0 та Парус:	Розміщення на сайті на шістьнадцятому тижні	
				Підготовка до занять	Вивчення матеріалу, пошук, підбір та вивчення літературних джерел за заданою тематикою	Поточні контрольні протягом семестру	
уміння організувати облік та обробку необхідної для прийняття рішень з діяльності підприємства інформації та її збереження в базах даних; уміння організувати доступ та аналіз інформації з основних бізнес-процесів організації; уміння використовувати в	8	Ауд.	2	Лекція	Контрольна робота (колоквіум) Базисна технологія КІС	КР	15
		СРС	9	Лабораторне заняття	Захист лабораторної роботи №3 Лабораторна робота №4. Облік складських операцій в 1С: Підприємство. Управління торгівлею	Захист	6
				Завдання для СРС	комплексу 1С: Підприємство 8.0 та Парус: Підприємство	Розміщення на сайті на шістьнадцятому тижні	
Підготовка до занять	Вивчення матеріалу, пошук, підбір та вивчення літературних джерел за заданою тематикою	Поточні контрольні протягом семестру					

Продовження додатка А

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. Реалізація задач управління підприємством в корпоративних інформаційних системах							
уміння організувати облік та обробку необхідної для прийняття рішень з діяльності підприємства інформації та її збереження в базах даних; уміння організувати доступ та аналіз інформації з основних бізнес-процесів організації; уміння використовувати в	Ауд.	2	Лабораторне заняття	Лабораторна робота №4. Облік складських операцій в ІС: Підприємство. Управління торгівлею	Присутність, активна робота на занятті	0,32	
		10	Завдання для СРС	комплексу ІС: Підприємство 8.0 та Парус: Підприємство	Розміщення на сайті на шістнадцятому тижні		
знання реалізації промислової логістики в КІС; контролю у КІС; управління матеріальними потоками корпорації; організації обліку і звітності в КІС; авичні виявлення потреб в інформації та налагодження комунікації між різними підрозділами та посадовими	10	2	Лекція	Реалізація промислової логістики в КІС. Контролінг у КІС	Присутність, активна робота на занятті	0,32	
		2	Лабораторне заняття	Захист лабораторної роботи №4	Захист	6	
уміння організувати облік та обробку необхідної для прийняття рішень з діяльності підприємства інформації та її збереження в базах даних; уміння організувати доступ та аналіз інформації з основних бізнес-процесів організації; уміння використовувати в	11	2	Лабораторне заняття	Лабораторна робота №5. Формування звітів та аналіз результатів в ІС: Підприємство	Присутність, активна робота на занятті	0,32	
		10	Завдання для СРС	Завдання 4. Аналіз особливостей програмного комплексу ІС: Підприємство 8.0 та Парус: Підприємство	Розміщення на сайті на шістнадцятому тижні		
знання реалізації управління матеріальними потоками корпорації; організації обліку і звітності в КІС; уміння організувати облік та обробку необхідної для прийняття рішень з діяльності підприємства інформації та її збереження в базах даних; уміння організувати доступ та аналіз інформації з основних бізнес-процесів організації; уміння використовувати в	12	2	Лекція	Управління матеріальними потоками корпорації. Організація обліку і звітності в КІС	Присутність, активна робота на занятті	0,32	
		2	Лабораторне заняття	Захист лабораторної роботи №5	Захист	6	
уміння організувати облік та обробку необхідної для прийняття рішень з діяльності підприємства інформації та її збереження в базах даних; уміння організувати доступ та аналіз інформації з основних бізнес-процесів організації; уміння використовувати в	13	2	Лабораторне заняття	Лабораторна робота №6. Створення нової бази та робота з довідниками в ПАРУС	Присутність, активна робота на занятті	0,32	
		10	Завдання для СРС	Завдання 4. Аналіз особливостей програмного комплексу ІС: Підприємство 8.0 та Парус: Підприємство	Розміщення на сайті на шістнадцятому тижні		
знання управління персоналом у КІС; телекомунікаційних процесів в КІС; уміння організувати облік та обробку необхідної для прийняття рішень з діяльності підприємства інформації та її збереження в базах даних; уміння організувати доступ та аналіз інфо	14	2	Лекція	Управління персоналом у КІС. Телекомунікаційні процеси в КІС	Присутність, активна робота на занятті	0,32	
		2	Лабораторне заняття	Лабораторна робота №6. Створення нової бази та робота з довідниками в ПАРУС	Присутність, активна робота на занятті	0,32	
уміння організувати облік та обробку необхідної для прийняття рішень з діяльності підприємства інформації та її збереження в базах даних; уміння організувати доступ та аналіз інформації з основних бізнес-процесів організації; уміння використовувати в	15	2	Лабораторне заняття	Захист лабораторної роботи №6	Захист	6	
		10	Завдання для СРС	Лабораторна робота №7. Ведення обліку та робота з клієнтами в ПАРУС	Присутність, активна робота на занятті	0,32	
знання реалізації промислової логістики в КІС; контролю у КІС; управління матеріальними потоками корпорації; організації обліку і звітності в КІС; управління персоналом у КІС; телекомунікаційних процесів в КІС; уміння використовувати втіччання та за	16	2	Лекція	Контрольна робота (колоквиум)	КР	15	
		2	Лабораторне заняття	Використання сучасних програмних комплексів в управлінні корпоративними бізнес-процесами	Присутність, активна робота на занятті	0,32	
уміння організувати облік та обробку необхідної для прийняття рішень з діяльності підприємства інформації та її збереження в базах даних; уміння організувати доступ та аналіз інформації з основних бізнес-процесів організації; навички управління відпо	17	2	Лабораторне заняття	Лабораторна робота №7. Ведення обліку та робота з клієнтами в ПАРУС	Присутність, активна робота на занятті	0,32	
		10	Завдання для СРС	Завдання 4. Аналіз особливостей програмного комплексу ІС: Підприємство 8.0 та Парус: Підприємство	Розміщення на сайті на шістнадцятому тижні	14	
уміння організувати облік та обробку необхідної для прийняття рішень з діяльності підприємства інформації та її збереження в базах даних; уміння організувати доступ та аналіз інформації з основних бізнес-процесів організації; уміння використовувати в	17	2	Лабораторне заняття	Лабораторна робота №7. Ведення обліку та робота з клієнтами в ПАРУС	Присутність, активна робота на занятті	0,32	
		10	Завдання для СРС	Завдання 4. Аналіз особливостей програмного комплексу ІС: Підприємство 8.0 та Парус: Підприємство	Розміщення на сайті на шістнадцятому тижні	14	
Всього годин		216	Загальна максимальна кількість балів по дисципліні			100,00	

з них
аудиторні: 50
самостійна робота: 166

з них
поточний контроль: 100,00
підсумковий контроль:

Закінчення додатка А
Розподіл балів за формами та методами навчання

Розподіл балів за формами та методами навчання

Теми змістовного модулю		Лекції	Лабораторні заняття	Виконання індивідуальних лабораторних завдань	Виконання завдань для СРС	Поточні письмові КР	Σ
ЗМ 1	Стан та перспективи розвитку інформаційних систем управління бізнесом	0,32	0,32	2,5	2	15	30,74
	Архітектура корпоративних інформаційних систем	0,32	0,32	2,5	2		
	Базисна технологія КІС	0,64	0,32	2,5	2		
ЗМ 2	Реалізація промислової логістики в КІС	0,16	0,32	2,5	14	15	69,26
	Контролінг у КІС	0,16	0,64	5			
	Управління матеріальними потоками корпорації	0,16	0,96	7,5			
	Організація обліку і звітності в КІС	0,16	1,28	10			
	Управління персоналом у КІС	0,16	0,32	2,5			
	Телекомунікаційні процеси в КІС	0,16	0,32	2,5			
	Використання сучасних програмних комплексів в управлінні корпоративними бізнес-процесами	0,32	0,64	4,5			
Σ	2,56	5,44	42	20	30	100	

Зміст

Вступ	3
1. Кваліфікаційні вимоги до студентів	4
2. Тематичний план навчальної дисципліни	6
3. Зміст дисципліни за модулями та темами	7
4. Плани лекцій	11
5. Плани лабораторних занять	13
6. Самостійна робота студентів	16
7. Контрольні запитання для самодіагностики	18
8. Індивідуально-консультативна робота	26
9. Методики активізації процесу навчання	26
10. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів	27
11. Рекомендована література	36
Додатки	38

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Робоча програма
навчальної дисципліни
"КОРПОРАТИВНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ"
для студентів спеціальності
8.03050201 "Економічна кібернетика"
всіх форм навчання**

Укладач **Нікіфорова Ольга Володимирівна**

Відповідальний за випуск **Клебанова Т. С.**

Редактор **Бутенко В. О.**

Коректор **Бутенко В. О.**

План 2014 р. Поз. № 124 ЕВ. Обсяг 43 стор.

Видавець і виготівник – видавництво ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, пр. Леніна, 9а

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи

Дк № 481 від 13.06.2001 р.